

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Akademický rok 2022/2023

Jméno studenta: Daniel Novák
Studijní obor/zaměření: Ekonomická a regionální geografie
Téma diplomové práce: Geografické aspekty vývoje bezpečnostní situace na Blízkém východě od roku 2001

Hodnotitel – vedoucí práce: RNDr. David Vogt, Ph.D.

Kritéria hodnocení: (1 nejlepší, 4 nejhorší, N-nelze hodnotit)

	1	2	3	4	N
A) Definování cílů práce	☐	☒	☐	☐	☐
B) Metodický postup vypracování práce	☐	☒	☐	☐	☐
C) Teoretický základ práce (rešeršní část)	☐	☒	☐	☐	☐
D) Členění práce (do kapitol, podkapitol, odstavců)	☐	☒	☐	☐	☐
E) Jazykové zpracování práce (skladba vět, gramatika)	☐	☒	☐	☐	☐
F) Formální zpracování práce	☒	☐	☐	☐	☐
G) Přesnost formulací a práce s odborným jazykem	☐	☒	☐	☐	☐
H) Práce s odbornou literaturou (normy, citace)	☐	☒	☐	☐	☐
I) Práce se zahraniční literaturou, úroveň souhrnu v cizím jazyce	☒	☐	☐	☐	☐
J) Celkový postup řešení a práce s informacemi	☐	☒	☐	☐	☐
K) Závěry práce a jejich formulace	☐	☒	☐	☐	☐
L) Splnění cílů práce	☒	☐	☐	☐	☐
M) Odborný přínos práce (pro teorii, pro praxi)	☐	☒	☐	☐	☐
N) Spolupráce autora s vedoucím práce a katedrou	☒	☐	☐	☐	☐
O) Přístup autora k řešení problematiky práce	☒	☐	☐	☐	☐
P) Celkový dojem z práce	☐	☒	☐	☐	☐

Do Portálu ZČU byl zadáný tento výsledek kontroly plagiátorství¹:

Posouzeno

Posouzeno - podezřelá shoda

Navrhuji klasifikovat diplomovou práci klasifikačním stupněm:²

velmi dobře

Stručné zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně:³

Diplomová práce Daniela Nováka se zabývá stále aktuálním tématem bezpečnostní situace na Blízkém východě, konkrétně od roku 2001. Sledované území je vymezeno východním směrem až do Afghánistánu, do jisté míry extenzivně, ale s logickým vysvětlením. Na druhou stranu je směrem na západ území možná až příliš omezeno, když nezahrnuje ani Egypt, tedy např. ani Sinajský poloostrov.

Cíl práce je stanoven vhodně, navíc doplněn o výzkumné otázky hledající spojitost teroristických útoků s dalšími faktory. Lze namítnout, že není výslovně zmíněna jedna ze zásad práce – určitá typologie či regionalizace území. K té však intuitivně dochází v rámci komplexního prostorového zhodnocení bezpečnostní situace v makroregionu a srovnání vybraných příkladů zemí s extrémně nízkou úrovní bezpečnosti. Metodika ke splnění cílů směřuje relativně vhodně, pro zjišťování vlivu konfliktů na teroristické činy ale zprvu vyzdvihuje metodu komparace a až následně uvádí i korelační analýzu, ke které je vhodně zvolen Spearmanův koeficient. V metodice šlo také rozebrat důvody výběru sledovaného období a jeho rozdělení v analytické části 7 do dílčích období po 3-5 letech, což omezuje jejich srovnatelnost, byť jsou srovnávána některá data přepočtená na počty let.

V zájmu uvedení čtenáře do historicko-geografického kontextu autor poskytuje místy možná až příliš podrobný, přesto však rozsahem ještě únosně stručný, popis významných konfliktních událostí v regionu již od studené války (kap. 3), tedy ještě před vlastním sledovaným obdobím. Podobně jsou ale historickým popisem doplněny i části kapitol 4 a zejména 6, věnované vlastnímu výzkumu vývoje od roku 2001. Toto dodává práci do jisté míry historický charakter, avšak jde o prospěšné doplnění prostorové analýzy.

Práce využívá dostatečný počet asi 100 zdrojů včetně řady zahraničních (některé se opakují, když jde o odkazy na dílčí stránky či části databází apod.). Ne zcela vhodné je čerpání z mediálních zdrojů (ČT24, AP, ABC, BBC, History.com, ale i Britské listy – byť článek relativně respektovaného žurnalisty Karla Dolejšího apod.), když jsou popisované události již starší (válka Irák-Írán, Irák-Kuvajt, 2. válka v Iráku, americká válka v Afghánistánu, ale i arabské jaro apod.), takže by měly být dohledatelné odbornější zdroje. Podobně je sporné pro popis sledu historických událostí využití webových skript MU „Elektronická učebnice úvodu do politické geografie“ (uvedených v seznamu zdrojů nepřesně jen s názvy jednotlivých kapitol) nebo DP Elišky Schnabel např. pro podrobnosti o americké invazi do Afghánistánu či Iráku. Na s. 12 je zmíněna klasická kniha Huntingtona (1996), ovšem se zmínkou původního článku z roku 1993 formou pouhé převzaté citace z knihy. Podivná je zmínka vyjádření Henryho Kissingera bez uvedeného zdroje, možná však též jako forma převzaté citace z tiráže samotné komentované knihy. Na str. 12-13 je pak odkazováno na Huntingtona ještě formou převzaté citace z BP Bubeníčkové. Podobně pak na s. 14 mohlo být pracováno více přímo s knihou Kissingera místo s převzatou citací z článku. „European Union, 2023“ ze s. 29 není uvedena v seznamu zdrojů. Práce jinak víceméně správně cituje zdroje podle citační normy APA 7, byť někdy v seznamu zdrojů např. není dodržena kurzíva. Název „Cambridgeské univerzity“ nebylo nutné v textu překládat do češtiny, když je v seznamu zdrojů správně v originální podobě. Místo „Save the Children.org“ šlo citovat jen název organizace „Save the Children“, podobně „Freedom House“. Shoda s jinými pracemi na základě automatické kontroly byla posouzena a nebyla shledána významnou. Jedná se o shodu seznamu názvů států či základních pojmů, citovaných definic, popřípadě podobnost parafrázovaných pasáží, řádně odkazujících na použitý zdroj, apod.

Členění práce je v zásadě logické, ovšem do kapitoly „6.1 Události na Blízkém východě do roku 2010“ je poněkud nevhodně zahrnuta válka v Afghánistánu (6.1.1), která probíhala i po roce 2010. Logicky

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navrhovaný klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.

měla následovat kapitola 6.1.2 věnovaná válce v Iráku, která je však chybně očíslována jako 6.2. Kapitola 7 šlo pro větší přehlednost rozdělit do více podkapitol nižšího řádu za jednotlivá dílčí období. Autor data týkající se konfliktů a teroristických činů vhodně zpracovává s využitím grafických výstupů včetně vlastních kartografických, byť věnovaných na rozdíl od grafů jen terorismu. Mapy však mohly mít ještě vyšší rozlišení (DPI). U některých kartodiagramů bohužel nízké sloupce neumožňují rozlišení struktury nejnižších absolutních počtů, což ale v tom případě stejně není podstatné. Sporné je zařazení samostatných kartogramů s procentem sebevražedných útoků, počítaným opět i z extrémně nízkých absolutních počtů všech útoků. V takovém případě kartogramy měly být doplněny o jednoduchý kartodiagram. Počty obětí konfliktů např. v kapitole 6 mohly být za jednotlivé státy přepočítány na počet obyvatel, jelikož takto se vytrácí informace o intenzitě konfliktu a je velmi omezená možnost srovnání mezi státy. Relativní data jsou však uváděna v mapách i přílohách věnovaných terorismu. Z faktografického hlediska lze možná polemizovat s jednoznačným spojováním islámu a autokracie na s.17, ačkoli se autor opírá o relevantní odborné texty a organizaci Freedom House, která v této souvislosti jistě negativní tendence potvrzuje. V poznámce pod tabulkou 1 je zřejmě chybně odkazováno na tab. 3. V kapitole 6.1.1 je uvedeno zřejmě vlivem překlepu o Tálíbanu: „Poprvé se v Afghánistánu objevil v roce 2014 a získal si podporu místního obyvatelstva. V roce 1998 kontroloval již 90 % území.“ Pokud je na straně 57 zmíněno, že teroristé hovoří o „boji proti Římanům“, možná častěji se objevuje motiv „boje proti křižákům“, což odpovídá více historii islámského světa, vzniklého až po pádu římské říše, ačkoli se muslimové fakticky střetávali i s „Římany“ v podobě Byzantinců. Z terminologického hlediska je sporné označení Afghánistánu jako „lokality“ na s. 18. Formální a jazyková úroveň práce je jinak celkem kvalitní. Jen místy se objevují drobné jazykové chyby v interpunkci, koncovkách (skloňování – např. „zmenšení snaha o změnu“ na s. 17) nebo např. zdvojená slova („V současnosti je terorismus je mezinárodně rozšířeným jevem“ na s. 11.), „budoucím rozdělením budoucnosti“ na s. 14, popř. poněkud nezvyklé větné vazby jako: „Československo dříve uznávalo Palestinu jako stát, Česká republika ještě ne, ale má zde své velvyslanectví, rozhodl se autor pro účely práce tyto dva celky rozdělit“ (s. 29) nebo: „Pokud jde o první výzkumnou otázku, která se týkala spojenecké intervence na území Blízkého východu, konkrétně pak na území Afghánistánu a Iráku, se projevila i v počtu teroristických útoků“ (s. 82). na s. 54 je vlivem překlepu zmíněn „pobořený dav“. Celkově je však text poměrně čtivý a stozumitelný. Vítám provedení korelační analýzy s využitím Spearmanova korelačního koeficientu, která ukázala zajímavé souvislosti mezi proměnnými a zároveň rozdíly v charakteru konfliktu, resp. bezpečnostní situace, ve čtyřech zvláště sledovaných státech. Přes některé dílčí výhrady oceňuji autorovu celkem úspěšnou snahu vizualizovat i sofistikovaněji analyzovat množství dat i dalších informací a v Závěru i jistou odvahu ke kritičtějšímu pohledu na výsledky spojenecké intervence ve sledované oblasti. Autor velmi aktivně konzultoval postup práce a zároveň přicházel s vlastní koncepcí. Práci shledávám přínosnou, byť vzhledem k zahraničnímu tématu může být z českého pohledu využitelnost v praxi obtížná. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku 2.

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navržený klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.

Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě⁴:

- 1) Proč jste do sledované oblasti nezařadil Egypt?
- 2) V kapitole „Výjimečnost Blízkého východu zmiňujete Izrael jako jedinou stabilní demokracii v regionu. Vnímáte v tomto ohledu v současnosti či budoucnosti jistá rizika?
- 3) Jsou u Jemenu a Sýrie pozorované výraznější korelace většiny proměnných způsobeny dosud probíhající intenzivní občanskou válkou, jak naznačujete v textu, nebo nástupem této nestability až v průběhu sledovaného období, které tak pokrývá ostrý kontrast hodnot?

V Plzni, dne 25. května 2023

Podpis hodnotitele

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navržený klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.